

Ismeretterjesztő- és segédanyag a sétához

Készítette:

Börzsönyi Kristóf Márton

Szegedi Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar

Angol nyelv és irodalom-, Történelem és állampolgári ismeretek tanára V. évf.

A nagyállomás

A nagyállomás Szeged legfőbb kapuja a városba vasúton érkezők számára. Ide futnak be a Budapestről, Békéscsabáról érkező vonatok, illetve korábban ide érkeztek az azóta megszűnt útirányok (Röszke; Szabadka, Pécs, Makó, Temesvár, Nagyvárad) járatai is. Az állomás az utasszámokat tekintve Csongrád-Csanád megye legforgalmasabb vasútállomása. A létesítmény főként a távolsági szegmensbe tartozó vonatok esetében (különösen az InterCity forgalomban) bonyolít nagy forgalmat, de jelentős a regionális és elővárosi utasok száma is. Szegedet 1854-ben érte el a vasúti közlekedés, a jelenlegi pályaudvar épületét 1902-ben építették Pfaff Ferenc tervei alapján.

Az emléktábla ugyan a nagyállomáson van elhelyezve, de a deportálásokat Szeged-Rókus vasútállomásra indultak. A bevagonírozott áldozatokat szállító vonatok onnan indultak, valamint ide érkeztek a környező településekről is.

Forrás: Wikipedia

A Dóm mögötti emlékszobor

Forrás: szegedma.hu

A szobrot a szegedi zsidó hitközség áldozatainak emlékére állította a Szeged-Csanád egyházmegye 2014-ben. A szoboregyüttesben két alakot láthatunk. Egy eleső alakot, aki az elhurcolt és megölt zsidókat hivatott ábrázolni, illetve egy fájdalommal az égre tekintő alakot, aki azokat a keresztényeket, akik nem tudták

megmenteni felebarátaikat. A szobor jelenleg nem látható, mert a Dóm kertet felújítják.

A szobor együttes meglehetősen nagy port kavart leleplezésekor. Egyesek azon a véleményen voltak, hogy a szobor koncepciója bűnös a holokauszt emlékezés egy sarkalatos pontjában. Némely csoportok úgy gondolják, hogy a holokausztot nem elszenvedő magyarok is szenvedtek ugyanannyit, ha nem többet, mint zsidó honfitársaik. Így a szobor bizonyos olvasatok szerint azt ábrázolja, hogy a keresztényeknek ugyanolyan fájdalmat okozott a holokauszt, mint a zsidó közösségnek. Elgondolkodtató felvetés...

A Cserzi Mihály utcai emlékmű

Ezen a helyen állt az egykori téglagyári gettó bejárata. Az emlékművet 2004-ben állították. Ez az emlékmű azért lehet érdekes, mert az egykori gettóra már semmi nem emlékeztet itt, számomra ez szürreális élményt kelt. Egyetemista éveimet a közelben töltöttem el és soha nem merült fel a gondolat, hogy itt bármi is történt.

Az emlékmű körül találunk kavicsokat, ezek ott léte nem a véletlen műve. Sokszor felmerül a kérdés, hogy a zsidók miért tesznek köveket a síremlékekre. Többféle válasz létezik és mindegyikben rejlik igazság. Egyesek szerint a kő az öröklétet, mások szerint a halálban lévő egyenlőséget szimbolizálja. Megint mások szerint a II. szentély lerombolására emlékezik ezzel a zsidó nép. A magyarázatok száma meglehetősen sok és nem lehet tiszta választ adni a szokás eredetére.

Forrás: delmagyar.hu

Botlatókövek

A botlatókövek (németül: Stolpersteine) Gunter Demnig német szobrász alkotásai; a nemzetiszocializmus áldozatai előtt tisztelgő, macskakőre rögzített 10×10 centiméteres réz emléktáblák, amelyeket az áldozatok egykori lakhelye előtt helyeznek el a járdába süllyesztve. Ezek a kövek a lakóhelyek mindennapjaiban teszik láthatóvá és kézzelfoghatóvá a történelmet. Nevükhöz híven rövid időre megállítják és – a személyes történetek bemutatásával – emlékezésre, elgondolkodásra készítetik az arra járókat, a véletlenül „beljük botlókat”. A művészi projekt révén egy folyamatosan növekvő, az egyes kövek hálójából összeálló decentrális óriás „emlékmű” jön létre.

Forrás: szeged.hu

negyed hátra és a 12-es szám előtt megtalálhatjuk Pick Móric botlatókövét is. A Pick nem véletlen szúr szemet, ugyanis Ő volt a híres vállalat egykori igazgatója. A Pick gyárat amúgy a zsidó származású Pick Márk alapította.

Szegeden jelenleg 19 ilyen botlatókő van, ezeket a belvárosban találjuk a Gutenberg utcával bezárólag. Ez az utca volt a zsidó

A zsinagóga

A szegedi Új zsinagóga 1900 és 1902 között épült, Baumhorn Lipót tervei alapján, Magyarország második, a világ negyedik legnagyobb zsinagógája. A 22 zsinagógát tervező Baumhorn legjelentősebb és legszebbnek tartott alkotása. Építészetileg eklektikus stílusú épület, szecessziós, mór-arab-mediterrán, barokk, gótikus, román stíluselemekkel. 2017-ben 950 millió forintból felújították. Szeged város egyik legfontosabb műemléke, kiváló akusztikájának és 1340 ülőhelyének köszönhetően rendszeresen komoly- és könnyűzenei koncerteket is tartanak benne.

A zsinagóga 1945 után is aktív hit- és közösségi életet bonyolít, a kertben sétálva Izrael földjéről hozott növényeket is találunk, bár kevesebbet, mintha 100 éve csodáltuk volna az épületet és kertjét. Az alföldi zsidóság egyik központja volt a szegedi, jelentős központ volt a monarchia idején Szabadka és Hódmezővásárhely is. A szabadkai zsinagóga nem rég esett át egy teljes felújításon és újra csodálhatjuk a csodálatos tulipános díszítését.

Forrás: szegedtourism.com

Köszönöm a részvételt! 😊